

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Четвер, 9 січня 1986 року

№ 4 (3667).

Ціна 2 коп.

На знімках: жваво, по-діловому проходить обговорення передз'їздовських документів серед комсомольців Димитрівської брикетної фабрики виробничого об'єднання «Олександрія-вугілля». Секретар комсомольської організації Олександр ВОРОПАЄВ проводить бесіду з комсомольцями ремонтно-механічної майстерії фабрики; член комітету комсомолу фабрики, молодий спеціаліст Ірина СКАЧКОВА.

Фото С. ФЕНЕНКА, м. Олександрія.

Сьогодні попереду

Підбито підсумки соціалізаційної діяльності молодих доярок області, присвяченого гідній зустрічі XXVII з'їзду КПРС, за 1985 рік — завершальний рік 11-ої п'ятирічки.

Лідія КУЖЕНКО з колгоспу «Союз» Знаменського району, яка наділа 6172 кілограми молока від кожної корови.

Тетяна ЛАДАНЮК з колгоспу «Мир» Гайворонського району — 5128.

Катерина ГРАБЧАК з колгоспу імені Шевченка Ульянівського району — 4558.

Любов НЕВІДОМСЬКА з колгоспу «Росія» Добровеличківського району — 4537.

Степаніда ЯКУБЕНКО з колгоспу імені Шевченка Новоукраїнського району — 4517.

Надія ГОЛУБ з колгоспу імені Леніна Долишнього району — 4369.

Любов КРАСНОСІЛЬСЬКА з колгоспу імені XXV з'їзду КПРС Онуфріївського району — 4368.

Лідія ШЕЛЕСТ з радгоспу «П'ятихатський» Петрівського району — 4364.

Людмила ОЛИХНОВИЧ з колгоспу імені Шевченка Ульянівського району — 4275.

Тетяна ТОПОЛЯ з буржкоадгоспу «Перегонівський» Голованівського району — 4256.

госпах «Рассвет» і «Мир» Маловисіківського, імені Карла Маркса та імені Горького Ульянівського, імені Гагаріна, «Дружба», «Україна» Кіровоградського і в усіх колгоспах Компаніївського району авторам запроваджених раціоналізацій не виплачувались авторські винагороди і премії за сприяння винахідництву та раціоналізації.

Велике число прийнятих, але не використаних раціоналізацій у господарствах Кіровоградського, Новоархангельського, Компаніївського і особливо Олександрійського районів. Всього ж у колгоспах області тільки в першому півріччі минулого року не запроваджено близько 250 раціоналізаторських пропозицій.

У цілому по області показник участі сільських трудівників у технічній творчості і кількості запроваджених раціоналізацій склав лише 16 процентів, а показник економічної ефективності від використання нововведень — лише 31,8 процента. А тим часом в доборку раціоналізаторів села є багато цінних пропозицій.

КОР.: Як ви говорили, Вікторе Михайловичу, серед районів, в яких добре поставлено раціоналізаторську діяльність, — і Олександрійський район. Ми вибрали один із інформаційних листів про раціоналізацію Кіровоградського ЦНТІ, яна.

(Закінчення на 2-й стор.)

Інженер змінює професію

імені Карла Маркса Кіровоградського району, імені Ульянова та «Зоря комунізму» Новгородківського району. А в колгоспі імені Ульянова нещодавно здали ще й телятник площею 1280 квадратних метрів та вівчарник (800 квадратних метрів). У приміському радгоспі «Зоря» силами шефів збудовано свинарник, два склади для сухих кормів.

А напередодні Нового року сільські жителі знову справляли новосілля — шефи збудували черговий (п'ятий) добротний будинок у селі Веселівка Кіровоградського району підшефного колгоспу «Іскра». Ще 975 квадратних метрів житлової площі отримали колгоспники.

Р. ДАЙДАКУЛОВ.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

комсомольсько-молодіжної бригади імені XIX з'їзду ВЛКСМ механічного обробітку платиків механоскладального цеху № 2 заводу «Гідросила» (бригадир В. Бадюк, групкомсорт Н. Сотула).

1. Виявивши внутрішні резерви виробництва, увесь приріст об'ємів виробництва в 1986 році забезпечити тільки за рахунок росту продуктивності праці. В подальшій своїй роботі нести колективну відповідальність за стан трудової дисципліни і громадського порядку.

2. Планові завдання виконувати на 125—128 процентів щомісяця, виготовити понад план 4 тисячі комплектів платиків. Підприємство ініціює виконати до 120-ої річниці з дня народження Володимира Ілліча Леніна.

3. До дня відкриття XXVII з'їзду КПРС виконати план двох місяців, 22 лютого відпрацювати зміну з найвищою продуктивністю праці, а зароблені кошти перерахувати у фонд п'ятирічки.

4. Знизити трудомісткість виробленої продукції на 1000 нормогодин.

5. Знизити втрати від браку на 20 процентів проти рівня 1985 року, всю продукцію здавати ВТК з першого подання.

6. Відпрацювати два дні на заощадження матеріалів і енергоресурсів, а зароблені кошти перерахувати у фонд п'ятирічки.

7. До 1 жовтня 1986 року впровадити госпрозрахунок і планову організацію робочих місць в бригаді.

8. Впровадити не менше трьох раціоналізацій з економічним ефектом не менше 3 тисяч карбованців.

9. Працювати з коефіцієнтом ритмічності не нижче 1.

10. Продовжити змагання за право називатися бригадою високопродуктивною праці, високої культури і естетики виробництва, зразкового порядку.

Соцзобов'язання обговорено і прийнято на загальних зборах бригади.

Дерзай, сільський новаторе!

ПРЕМ'ЄРА РУБРИКИ

Вагомий внесок у прискорення науково-технічного прогресу в нашій області вносять винахідники і раціоналізатори. 660 першопроходців організації ВТБР об'єднують 75-тисячний загін людей творчої думки.

Значний внесок тут і сільських раціоналізаторів та винахідників. Та чи міг і може він бути більшим?

У першому півріччі минулого року в області у раціоналізаторській діяльності в колгоспах і радгоспах взяли участь близько 4 тисяч трудівників. Це майже на 11 процентів більше, ніж у відповідний період минулого року. Впроваджено 78 винаходів і 2344 раціоналізаторські пропозиції. Це також більше, ніж у першому півріччі минулого року.

Однак, треба визнати, ці цифри могли б бути значно вищими. Такий висновок напрашується після розмов з багатьма механізаторами області. Яка доля розробок сільських новаторів, зокрема, молодих? Про це розповідатиме газета під рубрикою «Дерзай, сільський новаторе!». Про це піде мова і в сьогоднішній розмові, в якій взяли участь бригадир тракторної бригади колгоспу імені Ватутіна Кіровоградського району Микола Михайлович Смяченко, ланковий цієї ж бригади Василь Іванович Козленко, голова обласної ради ВТБР Віктор Михайлович Малишев, заступник керуючого Олександрівською райсільгосптехнікою Валентин Сергійович Грушований, завідувачий відділом науково-технічної інформації по сільському господарству Кіровоградського центру науково-технічної інформації Анатолій Іванович Гідулянов.

де діяльності. В першому півріччі минулого року, наприклад, вагомих успіхів добились новатори Олександрівського, Гайворонського, Голованівського, Добровеличківського, Новоукраїнського і Петрівського районів. Однак, як показує аналіз, за 6 місяців 1985 року порівняно з відповідним періодом минулого знизилась показник технічної творчості у Бобринському, Знаменському, Новгородківському, Новоархангельському, Новомиргородському і Світловодському районах. Недостатня масовість технічної творчості у Долишньому, Онуфріївському і Устимівському районах.

Факти свідчать, що важливою підмогою в підвищенні новаторської діяльності є упорядкування документального оформлення раціоналізацій, матеріальне і моральне заохочення майстрів-новаторів. На жаль, цього не скрізь розуміють.

Так, керівники раду господарств області порушували законодавчі документи по винахідництву і раціоналізації. Пряміром, у кол-

В. М. МАЛИШЕВ: Обласна рада ВТБР проводить значну роботу по поширенню новаторської діяльності на селі. Але практика показує, що тут є ще широкі по-

Сьогодні в усіх трудових колективах проходить обговорення і затвердження соціалістичних зобов'язань на 1986 рік — перший рік 12-ої п'ятирічки. В колгоспі імені Шевченка Голованівського району вони уже стали щоденною програмою дій.

На знімку: групкомсорт Павло ЛУЖАНСЬКИЙ і оператор свинокомплексу Тетяна ЛАУШТАН обговорюють свої виробничі проблеми.

Фото С. ФЕНЕНКА.

[Значення.
Поч. на 4-й стор.].

будемо говорити так: народилася сама у Олександрівському районі. Називається це новозведення так: пристрій для заощадження витрат на кукурудзу при збиранні врожаю. Автор машини бере сьогодні участь у нашій розмові. Це Валентин Сергійович Грушовий. Ний він — заступник керуючого Олександрівським райсільгосптехніком.

Найцінніші кукурудзяні жниварі — це В. С. Грушовий з успіхом застосовує олександрівськими механізаторами. Із одного гектара з його допомогою udało досягти зменшення витрат зерна кукурудзи на 2—3 центнери. Втім, Валентин Сергійович про це сам розповідає...

В. С. ГРУШОВИЙ: При збиранні кукурудзи на зерно комбайном «Херсонськ-7» низько зависаючі качани зрізаються різальним апаратом, що спричиняє втрати зерна, які, як уже говорилося, складають 2—3 центнери на гектарі. Щоб запобігти цим втратам, я запро-

понував РЖТ-16 із транспортером Т-150. Це дозволило скоротити час заправки агрегату на разуюнок ліквідації порожніх пробігів техніки, вивільнити два трактори, які раніше вносили і підвозили розчи. Економічний ефект від впровадження цього новозведення становив близько 300 карбованців на кожний агрегат.

Найчастіше раціоналізаторська думка у механізаторів виникає саме у роботі. Так, наприклад, наші раціоналізатори переобладнали зчепний пристрій на комбайнах СК-6, СК-5 на систему важелів і тросів. Тобто, зробили так, щоб нікі відчіплялися на ходу. Це значно скоротило простій комбайнів та тракторів і дозволило економити близько 3 годин робочого часу на добу.

Але, вирішуючи такі проблеми, удосконалюючи свою техніку, механізатори не завжди реєструють свої по-

кожний з них удосконалює за своїм трудовим життям чимало техніки. І приємно, що в доторі раціоналізаторів-ветеранів є й молодий механізатор Павло Ярошенко. Беручий він до техніки. І ось, як хотів до збирання нового врожаю кукурудзи комбайн «Херсонськ-200», то й тут він із зацікавленістю вивчає цю машину. Нам, ветеранам праці, приємно, коли бачимо, що зацікавлені механізатори, енергійними механізаторами.

КОР: До речі, серед сільських новаторів не так багато молоді. Як на вашу думку, чому так?

В. І. КОЗЛЕНКО: Молоді виступають почуття нового, передового. Я впевнений, що значна частина молодих механізаторів, які починають свій трудовий шлях, мріють про удосконалення техніки. Але досвіду не вистачає, тому й пропозиції часто-густо неефективні. Опісля таких невдач у багатьох руки опускаються і до назрілих проблем він повертається аж через кілька років. Відтак, успіх приходить лише до тих, хто з першого дня роботи до гачки і гвинтика розібрався закріплену техніку, хто з перших зацікавок комбайна чи трактора придбав лінійку до всіх надзакріпленої машини, хто уважно вивчив досягнення досвідчених новаторів...

КОР: У вашому господарстві, мабуть, досвід кращих широко розповсюджується?

новозведення. І головна причина, вважаю, в тому, що не всі новатори чітко уявляють справжню ціну своїм удосконаленням. По-перше, вдосконалення могло б значно місце і в інших господарствах області. А це вкінцевому результаті позначалося б не сотнями карбованців економії, а десятками тисяч. По-друге, сам новатор міг би одержати заслужену нагороду.

КОР: Думається, Василеві Івановичу є що додати до сказаного вище...

В. І. КОЗЛЕНКО: Наша ланка спеціалізується на виробництві кукурудзи б сивокасино високі переважання. І треба нам міркувати, як усунути цей недолік.

КОР: Микола Михайловичу, а як у вас організована робота раціоналізаторів?

М. М. СМІЧЕНКО: Лише цього року ми запропонували і впровадили 5 раціоналізаторських пропозицій. І всі вони досить ефективні. Як, наприклад, удосконалення агрегату для висівання зернобобових на базі ма-

В. І. КОЗЛЕНКО: Буду самостійним: ні. Причин тут кілька. По-перше, не вистачає часу. Зробив краще — не головне. До того ж — чого гріх тайти — не всі наші механізатори знають, як треба оформляти свої раціоналізаторські документи.

КОР: Отже, ми дійшли на цілий ряд проблем, які, певно, характерні не тільки для колективу В. І. Козленка. І як приклад цьому — результат конкурсу на кращий молодіжний винахід і раціоналізаторську пропозицію, який проводився між новаторами підприємств сільгосптехніки області. Як не прикро, а участь у ньому взяли (тобто подали свої новозведення до конкурсної комісії) лише 87 молодих новаторів.

А між тим молодь прагне до удосконалення свого виробництва, раціоналізаторський дух закладений в самій природі молодості. Ось, наприклад, у тієї ж Вілішанської райсільгосптехніці є такий молодий раціоналізатор — токар ремонтних майстерня — Іван Перелазний. На його новаторському рахунку 32 раціоналізаторські пропозиції, впровадження яких дало народному господарству економічний

ефект у 16 тисяч карбованців. Лише минулого року молодий новатор запропонував і впровадив 7 раціоналізаторських економічних ефектів на 4,5 тисяч карбованців. Вікторе Михайловичу, на вашу думку, чи не слід розв'язувати порушені сьогодні проблеми?

В. М. МАЛИШЕВ: Вважаю, що керівникам райсільгоспуправлінь, райсільгосптехнік і колгоспів необхідно всебічно проаналізувати підсумки розвитку технічної творчості у своїх підрозділах, намітити і здійснити ряд заходів щодо поліпшення і поширення новаторської діяльності. Це дозволило зробити новий крок уперед на шляху виконання завдань Продовольчої програми.

Тепер я хочу порушити питання про оформлення кутків раціоналізатора, наочної агітації в господарствах по документальному оформленню винаходів і раціоналізацій. Що стосується обласної ради НТБР, то ми неодноразово надали у районній управлінні сільського господарства інструкції та методичні рекомендації по організації кутків новаторів і примірники наочної агітації по оформленню новозведення. Але ще далеко не всією інформацією довели до адресатів — тобто до раціоналізаторів, сільських умільців. Ці інструкції і рекомендації зведені у плакати, де є примірник заяви на раціоналізацію, форма її опису, зразок акта використання пропозиції, довідки про одержання пропозиції і навіть примірник журналу реєстрації новозведення.

До речі, головні спеціалісти підприємств, у яких ще нема таких плакатів, можуть звернутися до нас, ми допоможемо. І якщо до всіх новаторів буде доведено повну інформацію про порядок реєстрування новозведення, то, думаю, раціоналізаторська діяльність на селі розвиватиметься швидше, ніж тепер. А це сприятиме прискоренню науково-технічного прогресу на селі.

А. І. ГІДУЛЯНОВ: Я гадаю, не буде зайвим нагадати, що всі органи технічної інформації нашої країни (і галузеві, і міжгалузеві) мають свої довідково-інформаційні фонди, які між собою регулярно проводять обмін новинками, а потім цю цінну інформацію надсилають для використання спеціалістами, які у ній зацікавлені. У нашій області процес розповсюдження науково-технічної інформації серед колгоспів і радгоспів здійснюється на основі укладання чотиристоронніх договорів. У цю четвірку входять: Кіровоградський ЦНТ, обласна рада Всесоюзного товариства винахідників та раціоналізаторів, обласна рада науково-технічних товариств і конкретні господарства області.

Обов'язок керівників господарств — поставити цю одержану інформацію на службу сільськогосподарському виробництву.

КОР: Підсумую нашу розмову. Ми виявили важливі причини, що стримують документальне оформлення і ширше розповсюдження раціоналізаторських пропозицій на селі. Думаю, що керівники і спеціалісти господарств, а також спеціалісти райсільгоспуправлінь більше уваги надаватимуть роботі з раціоналізаторами, розповсюдженню їх досвіду.

Розмову від
О. ТКАЧЕНКО.

позаштатний кореспондент «Молодого комунар», старший інженер відділу науково-технічної пропаганди Кіровоградського ЦНТ.

На знімку: молодий раціоналізатор колгоспу імені Ватуліна Кіровоградського району Павло ЯРОШЕНКО.
Фото В. РЕШЕТНИКОВА.

«Молодий комунар» протягом минулого року прагнув постійно тримати руку на пульсі часу, писати історію сучасності. І в тому, наскільки журналістам газети це вдалося зробити — неабияка заслуга головних наших кореспондентів, читачів газети. Вони активно відгукнулись на важливі події, підказували нам актуальні теми, адреси передового досвіду, часто самі брали перо в руки й з позиції громадянина викрикали ті негативні явища, які ще є в нашому суспільстві і які заважають нам працювати й жити.

Торік редакція отримала 9205 листів. Це набагато більше, якщо порівняти з минулими роками. Більше половини з них опубліковано на сторінках газети. Чимало листів стали приводом

історії — Олексю посіа «віти».

З покоління в покоління передається любов до землі. І так мусить бути, адже неможливо уявити собі людину, яка вирощує хліб без такої любові. Існує особлива потреба розказувати про відданість хліборобському ремеслу тим сільським хлопцям та дівчатам, хто відвертається від землі, хто віддає свій талант собі «легше життя» в місті. Бо будь-яка праця почесна. Хліборобська особливо. Про це діляться з нами читачі. В. Співачук і О. Іванов з колгоспу «Рассвет» Голованівського району щиро розповідають про натхненну працю молодого комуніста Василя Осадчука. Разом з комсомольцем Станіславом Курдіякою він збирав цього літа хліб. Молоді

огляд листів

Подякувати за працю

до серйозних публікацій, розмова за круглим редакційним столом, дискусії. Особливо уважно ставилися журналісти до листів, автори яких активно втручалися в боротьбу за справедливість, в боротьбу зі злом і пережитками минулого. Читач «Молодого комунар» стає активнішим і непримиреннішим до негативних явищ нашого співжиття — такий висновок робить, переглядаючи читачку пошту. Так, серед скарг читачів минулого року переважали нарікання на незадовільне побутове й торговельне обслуговування. Високе зростання продуктивності праці — ось ужинок КМК Новомогородського заводу продовів, про згуртований колектив якого розповідає наша читачка О. Баранець: «Вони впевнено діяли у день заатрашній, який наближає відкриття XXVII з'їзду КПРС».

Звичайно, газета не має можливості вмістити на своїх сторінках те розмаїття читачьких захоплень, пропозицій, подяк, яке приносить нам пошта, але навіть з тих листів, на які журналісти газети дають відповіді і приписують вікниці «по можливості використовуємо в огляді редакційної пошти», можна судити, чим живе сьогоднішній наш сучасник, що його хвилює.

«Красива людина в роботі», — ці слова Олександра Довженка можна було б поставити епіграфом до значної частини листів, які надходять до «Молодого комунару». Варто лише сказати, що відділи робітничої і сільської молоді редакції торік отримали майже десятку долю листів редакційної пошти.

«Хочу розповісти вам про комсомольця, молодого механізатора Олександра Бобка із колгоспу імені Димитрова», пише в редакцію наша читачка А. Фомиченко з Компаніївки. «Його мета» — так просто назвала вона свою розповідь і розшифровує ці прості слова: «Прагне стати таким, як батько». Авторка з любов'ю розповідає про нелегкий хліборобський будні хлопця, дружний колектив механізаторський, який привітно прийняв юнака в свої лави, про захоплення комсомольця. «Білі, рожеві, фіолетові квіти зацікавляють шороку під хатою Олексиних батьків. То його рук справа. А віднедавна така ж веселка заграва біля будинку меха-

нізатори добились високі результати. «Низький уклін вам, люди, руки яких пахнуть хлібом!», — так щиро дякують автори хліборобам. Ці слова можна адресувати багатьом трудівникам, про кого розповідає редакційна пошта.

Взагалі, про високі досягнення комсомольців, окремих колективів пишуть автори багатьох листів. І це не дивно — кому не прагнуло гідно завершити останній рік п'ятиріччя Сотні кілограмів заощадженого паперу, сотні кілограмів заощадженого електроенергії, високе зростання продуктивності праці — ось ужинок КМК Новомогородського заводу продовів, про згуртований колектив якого розповідає наша читачка О. Баранець: «Вони впевнено діяли у день заатрашній, який наближає відкриття XXVII з'їзду КПРС».

З такою ж гідною певністю зустрічають майбутній форум комуністів шофери Новгородківської райсільгосптехніки Б. І. Орлов і М. І. Головач та їхні сини Микола й Олександр, які недавно повернулись в рідне селище після служби в лавах Радянської Армії. Про ці хліборобські династії розповідає наша читачка А. Рибак, замітки якої час від часу публікує молодіжна газета.

А скільки надходить прохань в «Молодий комунар» від читачів подякувати за працю, за увагу, добре слово, культурне обслуговування! Ось лист від читачів В. Величка, І. Кличенка, П. Бершадського, М. Небесного з Кіровограда та інших, які дякують санітарці Г. П. Трегуб, лікарям В. А. Собрану, Ж. І. Кисельові, старшій медсестрі А. І. Ситник з міської лікарні № 3 за турботу, тепле слово. Дякують за працю. Подібних листів багато.

Важко в невеликому огляді навіть перерахувати теми, на які пишуть читачі, не те що розповіді детальніше. Коло питань: читачької пошти ширше. Але яскраво виділяється тема праці, тема шанування людини-трудівника. Редакція, дякуючи читачам, авторам листів, читається на продовження цього діалогу в наступному році.

Відділ листів і масової роботи «Молодого комунару».

ПЕРСПЕКТИВА

СТОРІНКА ДЛЯ УЧНІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ УЧИЛИЩ

А У НАС

В ПТУ...

Навчають нас не тільки образній спеціальності будівельника. Після уроків при училищі працює ряд гуртків художньої самодіяльності, технічної творчості, діють спортивні секції.

Та найцікавіше, так думають усі гуртківці, займатися з Ф. Л. Певалінським, тобто вчитися різьбі по дереву. Манже тридцять учнів різних груп і курсів приходить на заняття, щоб не тільки глибше розвинути свій естетичний смак, але й удосконалити знання, уміння, навички з обраної професії.

Цікаво, наприклад, було працювати в минулому навчальному році над тематикою до 40-річчя Перемоги. Одна з робіт гуртка «Батьківщина — мати» була нагороджена Дипломом І ступеня обласного управління профтехосвіти.

Це не єдина наша нагорода. У 1983 році виставлена картина «Вся влада — Радям» підняла медалью і Дипломом ІІІ ступеня ВДНГ України по павільйону «Профтехосвіта».

Нині усі наші гуртківці, в тому числі і мої товариші М. Коробцов, С. Курінич, працюють над створенням картин, присвячених XXVII з'їздові КПРС, боротьбі за мир, пропаганді робітничих професій. Кожен намагається розкрити ці теми якось своєрідно, неовторно.

С. ВІВІЧ,
учень Ульяновського
СПТУ № 11.

Той, хто бачив цю делікатну мікросівалку, дивувався і захоплювався майстерністю її творця. А творцями діючої моделі сівалки СУПН-8 є члени гуртка технічної творчості Кіровоградського СПТУ-6. Ця модель демонструвалася на ВДНГ СРСР, нагороджена Дипломом ІІ ступеня, отримала одну срібну, сім бронзових і 25 малих бронзових ме-

наприклад, самі пропонують теми занять своїх гуртків. Захоплені улюбленою справою, гуртківці займаються і вдома, і в гуртожитку, використовуючи кожну вільну хвилину. Звичайно, такий спеціаліст і на виробництві буде трудитися продуктивніше.

— Кожне заняття нашого гуртка, яким керує майстер виробничого навчання В. А. Шмигель-

го 30 учнів, стільки ж в Онікіївському СПТУ-37.

Нижче своїх можливостей працюють в цьому напрямі і колективи кіровоградських училищ №№ 2 і 8, а вони мають чудову матеріальну базу. Технічна творчість для цих навчальних закладів могла б добре по-

служити в справі виховання інтересу до професії будівельника. Соціологи підкреслюють, що молоді притаманний дух новаторства, пошуку, і цю властивість потрібно всемірно розвивати і підтримувати. Слабо розвинута технічна творчість в деяких сільських училищах: в Олександрійському № 31, в Бобринецькому № 32, в Інгульському СПТУ-34. Не випадково, що ці училища не беруть участі у виставках.

Залучення до технічної творчості йде не тільки в гуртках, але і в різноманітних творчих об'єднаннях: клубках, товариствах, школах молодих, раціоналізаторів, комплексних творчих бригадах і учнівських конструкторських бюро. Там, де ці об'єднання діють неформально, колективи досягають значних успіхів: росте успішність, зміцнюється дисципліна, своїми силами обладнуються кабінети,

сільські, приносять нам справжню радість, — розповідає учень СПТУ-9 Олександр Болбока.

Невипадково найкращі кабінети в училищі обладнані гуртківцями. В кожному ПТУ технічна творчість має професійний відбиток і це закономірно. Учні Знаменського СПТУ-12 будують залізничники, і під час навчання займаються конструюванням діючих моделей електропоїзів. А тепер там вирішили створити музей радянського залізничного транспорту. Його експонати — моделі локомотивів різних років — будуть створені гуртківцями.

В училищах області діє 380 гуртків технічної творчості, в яких займається близько 6 тисяч чоловік. Це немало. Але чи всі можливості використані? У Світловодському СПТУ-5, приміром, гуртки технічної творчості відвідує всьо-

лабораторії, майстерні.

Училище залучає учнів і до раціоналізаторства. Тільки за 1985 рік в СПТУ області подано 56 рацпропозицій, економічний ефект від впровадження яких перевищив 10 тисяч карбованців, в тому числі 8 пропозицій зроблено учнями. Можливо, цифра видається не дуже великою, але пропозиції надходять досить серйозні. Посудіть самі.

І. Бузулак з Олександрійського СПТУ-13 розробив пристосування для регулювання дозвину шпильок при складанні електромагнітних підсилювачів, яке дозволило збільшити продуктивність праці на 20 процентів.

А. Авраменко з цього ж училища проходив практику на шахті «Ведмежоярська». Власне там народилася в нього ідея нового пристосування для свердлування клеммерів. В результаті продуктивність праці виросла на цій операції в 1,5 рази.

У розвитку технічної творчості в профтехшколах є ще багато невикористаних резервів. Не скажи свого слова базові підприємства, які повинні допомогти в зміцненні матеріально-технічної бази гуртків технічної творчості. Необхідно поліпшити забезпечення керівників гуртків планами, програмами, методичною літературою. Але ще більше залежить від самих інженерно-педагогічних колективів, від керівників ПТУ.

Н. ПТАШКІНА.

ЗОЛОТІ РУКИ

І ЩЕДРІ СЕРЦЯ

10 січня в Кіровограді відбудеться обласний звіт майстрів виробничого навчання.

За роки XI п'ятирічки профтехучидищами області підготовлено 41 тисяча молодих робітників з 115 спеціальностей. І найбільша заслуга в цьому майстрів виробничого навчання, яких в СПТУ Кіровоградщини більше 800.

Вчити професійної майстерності — головне покликання цих людей. Природне поєднання здібностей лихователя, педагогічного дару з високою професійною майстерністю, глибокими фаховими знаннями — ось що притаманне кращим з них.

Нова п'ятирічка, здійснювана реформа загальноосвітньої та професійної школи ставлять все більш високі вимоги до підготовки кваліфікованих кадрів, а значить, і до майстрів виробничого навчання — центральної фігури сучасного СПТУ. І майстри виробничого навчання передають усе своє вміння, весь талант своїх рук молодій підрастаючій зміні, тисячам застрайних майстрів, будівельників, столярів, електроварників, токарів...

Наш кор.

На меридіані

дружби

У нашому СПТУ № 2 імені Героя Радянського Союзу О. Єгорова діє клуб інтернаціональної дружби «Глобус». Створений в 1977 році, він став центром інтернаціонального і патріотичного виховання. Є у нас свій статут, емблема...

Недавно ми отримали черговий лист зі школи № 33 м. Братіслави. Дівчата й хлопці з Чехословаччини написали нам, що свою піонерську організацію вони назвали «Молода гвардія», просили перешлати їм документальні матеріали про молодогвардійців. Ми з задоволенням виконали це прохання.

Цікаво листуватися з клубами інтернаціональної дружби профтехучилищ Самарканда, Чпті, Тюмені, Кисловодська, Омська. А з СПТУ № 13 м. Пірну Естонської РСР у нас особливо тісні зв'язки. Дівчата й хлопці з Естонії запросили нас на святкування 30-річчя свого училища. Делегацію, яку очолили директор училища А. Ф. Кармазіні і керівник нашого клубу Ф. Г. Зіменс, зустріли дуже тепло. Ми брали участь у вечорі дружби, були запрошені на урочисті збори, на засідання клубу інтернаціональної дружби, запам'яталися екскурсія по місту.

Важко розповісти про усю багатогранну, цікаву, змістовну роботу «Глобуса». Все ширшим стає наш кругозір, все більше поповнюються наші знання про Батьківщину, про країну соціалізму. А основне — ми знаходимо нових вірних друзів.

С. БЕЛОГЛАЗОВА,
О. ПРИТУЛА, С. КО-
РОЛЕНКО, С. ВАЛІЄС,
члени клубу Інтернаціональної дружби СПТУ № 2.

м. Кіровоград.

Світловодське СПТУ № 5 готує монтажників і регулювальників радіопаратури, електроварників, верстатників та робітників інших спеціальностей для промислових підприємств міста. Отримані професійні знання і вміння учні закріплюють під час практики в заводських цехах. Саме тут з ними займаються наставники молоді з числа кращих досвідчених виробничників.

На знімку: з учнями СПТУ, які проходять практику на Світловодському заводі чистих металів, займається наставник молоді Семен Максимович РАДЧЕНКО.

Фото А. ДЕРУЖИНСЬКОГО.
м. Світловодськ.

Молоді майстри

Добра традиція склалася у Гайворонському СПТУ-35 — поповнювати свій інженерно-педагогічний колектив випускниками училища. Кращі з них одержують направлення на навчання до Інституту та технікуму. І завжди вони повертаються у Гайворон.

Віталій Гончарук закін-

чив Азовський, Володимир Шимчик — Конотопський індустріально-педагогічний технікум, а Володимир Кузнецов — Херсонський індустріально-педагогічний інститут. І всі вони стали майстрами виробничого навчання у своєму училищі. Володимир Кузнецов ллні служить в лавах Радянської Армії, а

Його товариші навчають хлопців та дівчат професіям хлібороба і роблять це успішно. Віталій Гончарук, скажімо, очолював учнівський механізований загін, який добре потрудився літнім на збиранні врожаю у колгоспі «Шляхом Леніна» Гайворонського району.

Вже кілька років працює майстром виробничого навчання і Василь Го-

робець — також випускник СПТУ-35, який закінчив другий Харківський індустріально-педагогічний технікум. Його ім'я не раз згадується на районну Дошку пошани та Дошку пошани обласного управління профтехосвіти.

Колектив майстрів Гайворонського училища навчає майбутніх механізаторів не тільки своїй професії, а й передових форм організації праці. У своєму

навчальному господарстві вони працюють за методом бригадного підряду. Молоді майстри виробничого навчання залучають своїх вихованців до занять у спортивних секціях та колективах художньої самодіяльності. А головне, вони вчать їх любити свою землю і бути на ній справжніми господарями.

Н. ОЛЕКСІЄВА.

НАДВОРІ БУЛО МІНУС ОДИН,

случило сяли сонце й сніг, коли ми завітали до співробітників авіаційно-метеорологічної станції «Кіровоград». Але на вулиці чекаємо дощу, — заперечила заступник начальника станції Єлизавета Семенівна Бойченко.

Техніки-спостерігачі мають у розпорядженні спеціальний майданчик, де можна виміряти висоту опадів, температуру повітря, ґрунту, напрям вітру, ступінь обледеніння тощо. По фототелеграфу Гідрометцентр СРСР надсилає карти, що засвідчують зміни атмосферних процесів по всій території країни. По радіо передається інформація про погоду на різних аеродромах.

Раз у назві станції присутнє слово «авіаційна», то проуміло, що перед усім мають потребу в її послугах працівники Аерофлоту. «То вліт, то посадка, то сніг, то дощ, сиріє палатка, і почти не жди», — навіть у літні дніста підображення залежності авіаторів від погоди. Так само цікавлять зміни у швидкості автомобілів (чи будуть на дорогах заноси, чи чекати ожеледиці?), енергетиків (їх найбільше непокоїть можливе напливання снігу, ілюю чи криги на електропроводах), працівників комунального господарства.

Робота у працівників станції, 60 процентів яких — люди до 30 років, в основному випускники Херсонського і Харківського гідрометтехнікумів, цілодобова, один одного бачать нечасто. Ну, а в керівників усіх на виду, і Є. С. Бойченко відзначила хорошу роботу інженера Ніни Вороник, техніки Надії Реніної, радіооператора Тетяни Сидоренко.

Коли ми залишали станцію, стояв термометр уже піднявся вище нуля, а із заходу насувалася хмара, що обіцяла теплий дощ на рівні безхмарного. Хто сказав, що синоптик помиляється лише один раз, але щодня? Перенесімося, що це не так, ми знаємо одячності до Кіровоградської служби погоди вирішили не тільки розповісти про неї, а й зробити знімки. На верхніх вибачте, як інженер-синтез Нелія ШАХОТЬКО консультує щодо змін погоди диспетчера служби руху Віталія ОЛІЙНИКА; ось та на наповнена воднем кульма-пілот, яку тримає технік-спостерігач Людмила БЕРЕГУЛЕНКО, допомагає визначити напрям, силу і швидкість вітру на різній висоті. Щоб польоти лайнерів проходили безпечно, щоб агрономи могли оптимально організувати догляд за посівами, щоб ми знали, одягати хутряну шапку чи легенький капелюшок — у це свою частину вносить і технік-спостерігач Таня ТУНАН, яка усміхастись вам із нижнього знімка.

Н. ДАНИЛЕНКО,
В. ГРИБ (фото).

ЯПІРАНЬ

ПРИГОДИ

У ЛЕБЕДЯ-ЛЮДСЬКЕ ІМ'Я

В. Я. Малий завідує ставковим господарством села Плетений Ташлик. Ця робота приносить чоловікові чимало приємних хвилин. Бо тісно пов'язана з природою, спілкування з якою стало для Василя Яковича необхідністю.

Чого тільки не трапляється під час обходів сільських ставків! Серед інших Василь Якович розповідає історію про

лебедя з людським ім'ям — Федір. Під час одного з чергових обходів стрів рибалка самотнього лебедя. Здивувався, чому птах самотній? Адже щоліта на ставку жило їх кілька пар? Та й час уже осінній? Побачивши близько біля себе людину, лебідь хотів злетіти. Отоді й приліпив чоловіку рану на його крилі. Чи то жорстока людина поранила, чи хижий звір, але ж не залишати лебедя напризволяще...

Разом з дружиною і синами спіймали кволого птаха. Принесли додому, та й взялися за лікування. Новаина про це швидко облетіла село. Знайшлися й помічники.

Наче аж веселіше стало у їхньому обійсті, звідки з'явився там білий красень. А лебідь відчув, певно, що добрі люди підбрали його, вдячно бере їжу з їхніх рук. Для Василя Яковича, його дружини Галини Юхимівни та синів-школярів присутність лебедя у дворі — велика радість.

Та часом подолгу дивиться Федір у небо, наче хоче побачити там лебединий ключ і, може, впізнати своїх одноплемінників... Прийде весна, полетить лебідь до своїх. Аби тільки не здійняв руку хтось недобрый на нього, звиклого до людей.

В. ТИЛЬНОВ.
Маловисківський район.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Просто любити — замало

Пригадуєте з казки: «В ніч на Івана Купала шукай квітку папороті — вона значить скарб...». Скажіть відверто: хто не мріяв знайти оту чарівну квітку? Хіба той, хто казок не слухав. Не всі шукачі знаходили скарб... Та й цвіт папороті навряд чи хто бачив. Та зупинитися людина одної миті, оглянутися — багато пройдено, пережито! — і подумати собі: «Чи ж знайшов я свою квітку папороті?»

Ви спитаєте, до чого я веду? Скажу. Та спершу кілька прохань до вас. Огляньтеся на своє минуле: чи багато квітів і дерев ви посадили, чи багато лив пшеничних засіяли? А тепер вже й самі собі відповідь дайте: чи ж наблизився ви хоч трохи до того скарбу, що звано добрим діямням?

А я теж хочу дещо сказати про це на прикладі нашого міста.

НА ЖАЛЬ, не все, про що я говоритиму, приємне. Ось гляньмо хоч би й на центр Долинської. Людей тут завжди найбільше. Та біля магазинів у центрі — розкиданий папір, недопалки, інше сміття. Правду кажуть, що чисто не там, де підмітають, а там, де не сміять. Та чи ж треба сісти і чекати, допоки люди навчаться не смітити? Невже не розуміють долинчани, якої шкоди завдають вони навколишній природі і, відтак, собі самим, коли виносять і викидають бруд із своїх обійсть в лісосмуги, що простяглися обабіч залізниці? Коли зайдеш в лісосмугу, що навпроти птахокомбінату, натрапиш на купи

сміття: недоїдки, папір, метал... І видно їх далеко... Це все відходи із ближніх обійсть долинчан.

Зупинимось в парку залізничників. Вдвоє пішохідної доріжки чиясь зламана вирвала з десятком кушків тротуару, які лише цієї осені висадили. Стоїш і думаєш: і не сором було їй людині? Мабуть, такі ні...

ГАРНА наша Долинська в усі пори року, та найкраща — влітку. Скільки тут квітів! Живий килим, витканий руками майстра-квітникаря П. П. Правосудька, який (я впевнений у цьому) знайшов свою квітку папороті, і скарб знайшов...

Якось йшов цього літа містом. Попереду — молодша мама з донькою

трьох—чотирьох років. Доходять до одного з будинків, де біля огорожі — квіти, квіти... Назбирають букет і йдуть далі. Дрібниці, скажете ви? А мені пригадалось розповідь одного педагога: «Коли німецько-фашистських загартників вибили з Чернігова, випала після бою нагода запалити цигарку. Йшли вулицею, густо всіпаною розбитими шибками. Подекуди руїни перекривали шлях. Ще горіли будинки. Я кинув недопалок на тротуар, коли раптом до мене підійшов якийсь чоловік і сказав: «Молодий чоловіче, війна багато руїн, сміття, паперу посіяла на наших вулицях. Але це не значить, що й ми маємо право смітити...».

І ще одне. Хотілось би тут звернути увагу працівників Долинської міськради, що і влітку 1986 року обабіч шляхів (особливо, вздовж залізничних), мабуть, знову буде рости бур'ян. І знову міськрада в гарячий живий час буде шукати винних в їх «розведенні», притягувати до відповідальності керівників певних організацій. А вони, в свою чергу, будуть між собою сперечатися — де чия територія... Тож чи не краще вже зараз, взимку, вирішити це питання? Від того ж виграють усі.

М. ЯЩЕНКО,
майстер лісу.
М. Долинська.

ЦІКАВИНКИ

ОТАКА СОРОКА-ВОРОНА...

Сороки мають пристрасть до блискучих, зокрема, металевих предметів. Відомі випадки, коли в гніздах сорок знаходили чайні ложечки, старі монети тощо. А одного разу мені довелося побачити гніздо, в яке сороки-колекціонери вносили чимало алюмінієвої дріту. Щоб добути різ-

ні речі, ці пернаті люди вдаються до хитрощів.

У одного старого птахолова більше двох років жила сорока, яку він підібрав у лісі і вилікував. Вона завдавала йому багато клопоту: то годинника поцупить, то гребінець за картину, що висить на стіні, схоче. На всі ці ви-

твілки чоловік не звергав уваги, та коли сорока почала висмикувати з годинників квіти і ховати їх у різні потайні місця, довелося віднести її в ліс і там залишити. Адже перевиховати сороку неможливо, вона ніколи не робила нічого при людях, ніби розуміючи, що буде покарана.

Люди бачили сорок, які залітали у відчинені вікна пасажирських вагонів і поверталися звідти із трофеями: шматочками ковбаси, хліба тощо. То з бал-

кона щось поцупить, то залетить у відчинену квартиру на кухню і там набешкетує... Я маю нагоду спостерігати, як сороки, виявляючи кмітливості і вдаючись до хитрощів, викрадали пташенят у ма-

ленької мухоловки і їжу — у пеликого собаки.

Мені розповідали, як спіймано великою винахідливістю знімали кришечки із пляшок, що стояли біля магазину, а потім з насолодою їли молоко та вершки...

Спостерігаючи за поведінкою та життям птахів, можна підледіти багато незвичайного.

М. ЛИТВИНОВ.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

ДО ВІДОМА ВОІНІВ,
ЗВІЛЬНЕНИХ З ЛАВ
РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ
І ФЛОТУ

КІРОВОГРАДСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
СІЛЬСЬКОГОСПО-
ДАРСЬКОГО
МАШИНОБУДУВАННЯ

ОГОЛОШУЄ
ПРИЙОМ СЛУХАЧІВ

НА ПІДГОТОВЧЕ
ВІДДІЛЕННЯ
З ДЕННОЮ ФОРМОЮ
НАВЧАННЯ

Набір провадиться на такі спеціальності:
технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти за профілями —

промислові роботи та технологія гнучких автоматизованих виробництв, верстати з програмним управлінням та системами гнучких автоматичних виробництв,

машини і технології обробки металів тиском спеціалізацією — роботи зовані системи обробки металів тиском;

за профілями — керування виробництвом та процесами обробки металів тиском;

сільськогосподарські машини; автоматизація сільськогосподарського виробництва;

електропостачання промислових підприємств, міст і сільського господарства; будівельні, шляхові машини і устаткування;

автоматика і телемеханіка; бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності.

Вступники подають такі документи:

заяву на ім'я ректора, направлення встановленого зразка,

характеристику, підписану керівником підприємства (військової частини), комсомольської і профспілкової організації, завірену печаткою,

документ про середню освіту (оригінал),

випит з трудової книжки (книжки колгоспника), завіреній керівником підприємства чи колгоспу, медичну довідку (форма № 086/у),

копію фотографок 3х4 см.

Вступники особисто пред'являють паспорт, військовий квиток або військове свідоцтво, а при зарахуванні — трудову книжку.

Прийом документів — до 20 січня 1986 року.

Початок занять — у міру комплектування груп.

Строк навчання — 7 місяців.

Умови прийому:

На підготовчому відділенні приймають воїнів, звільнених у запас з лав Радянської Армії та Флоту, та направлених військових частин, промислових підприємств, будов, організацій транспорту і зв'язку, колгоспів, радгоспів та інших господарств, які виконують планову продукцію, при наявності позитивних характеристик з Армії та за умови працевлаштування на підприємстві трьох місяців з дня звільнення у запас.

Зарахування проводиться за результатами співбесіди.

Слухачі підготовчого відділення забезпечуються ґуртожитком і стипендією у розмірі 40 крб. на місяць.

Прийом документів у відділення, крім неділі, з 9.00 до 18.00, у суботу — з 9.00 до 14.00, крім 420.

Довідки можна одержати в деканаті підготовчого відділення за адресою: 316050, м. Кіровоград, пош. спект «Правди», 70-а. Телефон 93-4-81, 93-5-71, крім 420.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМ України.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу робітничої молоді та внутрішньогосподарського життя, сільської молоді — 2-46-57; пропаганди, листів і масової роботи — 2-45-36; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені І. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.